

BITI ODGAJATELJ ...

ISKUSTVO ODGAJATELJA POČETNIKA

Anita Erak

Na kraju ... jednog početka

Što znači biti odgajatelj ovisi o stajalištima, točkama gledišta, iskustvima. Prije upisa na fakultet o ovom sam zanimanju razmišljala kao o načinu da posvetim svoje vrijeme bićima za koje smatram da su najvrijednija na svijetu - djeci. Uloga odgajatelja u mojim se zamišljanjima odnosila na brigu o djeci i iskazivanju ljubavi istima.

Nakon što sam postala studentica Pedagoškog fakulteta u Puli započeli su dani mukotrnog učenja i usvajanja mnoštva teorije koja se ponekad činila suvišnom. Gomile i gomile pisanih riječi često su se činile kao praksa umotana ukrasnim celofanom kojeg nikada ne uspijete odmotati. Međutim, prvi izravni kontakti s predškolskim ustanovama, odnosno djecom, postavili su me pred drukčiju stvarnost. Počela sam uvidati da sama ljubav prema djeci, ma koliko ona bila velika, ne čini odgajatelja odgajateljem.

Sasvim spontano, poput neobuzdanog vala, teoretska pitanja vezana za problematiku odgoja, obrazovanja, razvoja djece počela su mi ulaziti pod kožu te je učenje na fakultetu postalo prava satisfakcija, jer sam učila ono što volim, što me zanima i za one koje volim i koji me zanimaju - za djecu. Rezultati nisu izostajali. Opazila sam da djeca cijene ljubav i trud koji ulažem u njih, a ujedno i u sebe, te taj trud dvostrukom mjerom uzvraćaju (naravno, ukoliko smo mi to spremni prihvatiti). Studentski su dani veoma brzo prošli, a ja sam, s "mnogo" znanja, trebala zakoračiti u novi svijet - svijet samostalnog rada.

Unatoč svemu tome još sve "kockice mozaika"

nisu bile na svome mjestu. Ljubav prema djeci je zacijelo bila tu, znanje, dakako početničko, također, ali iskustvo!?! Javljale su mi se gomile pitanja:

Kako započeti prvi radni dan, kad ne poznajem niti jedno dijete?

Što ako neko dijete zaplače ili svi počnu "divljati" po sobi, što onda???

To su bile samo neke od nedoumica koje su se pojavljivale u mojem razmišljanju o samostalnom radu, pitanja na koja ne možeš naći univerzalni odgovor u literaturi. To su temeljna znanja koja nisu ponuđena u knjigama, već u neposrednom radu s djecom.

Jedna od "kockica mozaika" bila je skrivena u jednogodišnjem, volonterskom, stažu kojeg sam obavljala u Dječjem vrtiću "Tratinčica" u Puli pod stručnim vodstvom mentorice Mirjane Kalčić. Iako svjesna potrebe za praktičnim iskustvom, nije bilo jednostavno odlučiti se za jednogodišnji rad bez ikakvog prihoda. Nakon kratkog kolebanja zdrav me razum uputio da započnem sa svojim stažom, a čista me sreća obgrlila toplim, iskusnim i aktivnim krilom mentorice koja je u čitav moj budući radni vijek utkala neizbrisive tragove. Tijekom jednogodišnjeg staža naučila sam mnogo, praktičnim si iskustvom odgovorila na brojne nedoumice. Teoretska znanja "zamutila sam u vodu" s praktičnim iskustvom i slika pred mojim očima postajala je sve bistrija. Stručni sam ispit uspješno položila, uz mnogo truda i rada ... Tada mi se činilo sve tako jasno ... pa djecu volim, "neko sam vruga" i naučila iz knjiga, mnogo sam toga vidjela ... i valjda je to to.

I baš u trenutku kada sam pomislila da sam dosegla onu najvišu zvijezdu na nebu, malo sam bolje pogledala i uvidjela da je ona još puno, puno dalje od mene ... put je još dugačak. Uskoro sam se zaposlila u Dječjem vrtiću Vrtuljak u Marčani. Sada sam zaista bila

sama, djeca i ja, sada je trebalo sva teoretska znanja i praktična iskustva, uz puno ljubavi, pretočiti u svakodnevnu akciju.

U tome zaista nisam osjećala nikakve poteškoće, dapače, veliko je zadovoljstvo samostalno se iskušavati u svemu onome što sam vidjela, čula, znala.

Prelazak iz rada u gradskoj sredini na rad na selu u početku je bio pomalo zbunjujući. Iako samo deset kilometara od Pule, činilo mi se da djeca koja govore čakavskim dijalektom ponekad govore nekim nerazumnim jezikom, a i ja sam, očito, njima bila pomalo "čudna" sa svojim izrazima. Jednom prilikom dvoje su djece izrazito glasno razgovarali tijekom ručka, približila sam im se i rekla im: Možete li malo tiše pričati, vrijeme je ručka?. Rekli su da hoće, a kad su mislili da ja više ne čujem što govore, rekli su: Ne kaže se pričati nego čakulati. To je kod mene izazvalo smijeh, ali sam se i zamislila o vrijednosti koju ima takvo spajanje dvaju "svjetova". Ono donosi ono prirodno učenje djece za kojim svi mi težimo. Suvišno je reći kako smo se vrlo brzo navikli na privodno različite, ali suštinski jednake stilove govorenja, pa se jedni drugima radujemo kada si "zamijesimo" dijalektalne uloge.

Možda sam sada pomalo odlutala od one zvijezde koju još treba doseći ... ili od teme što znači biti odgojitelj ... ili... samo sam htjela iskazati da sada, kad samostalno radim, nailazim uvijek na nove poteškoće i nedoumice. Svakim mi danom već usvojena teoretska i praktična znanja djeluju kao nedovoljna, svakim danom osvješćujem potrebe da vidim, pitam, naučim nešto novo. Još uvijek imam potrebu da mi netko kaže je li ono što radim dovoljno dobro, pružam li djeci bar minimalni dio onoga što ona zaslužuju, jesam li dovoljno dobra i zaslužujem li raditi s malim anđelima koji gledaju izravno u oči, pretačući svojim pogledima i dodirima ljubav u naša srca, a tražeći zauzvrat samo jedan osmijeh i nježan zagrljaj. Nije to ništa iz vlastite nesigurnosti, osoba sam koja ne zastaje ni pred najtvrdim zidom, uvijek sam spremna ići naprijed, odlučna i sigurna u sebe, nego iz želje da djeci pružim ono najbolje, a svjesna sam da se uvijek

iznova uči. Tome su me zacijelo naučila i djeca, a ona su zapravo najmjerodavniji pokazatelji jesmo li uspješni u onome što radimo.

Jednostavno, želim naglasiti da na već postojeća znanja i iskustva treba uvijek nadograđivati nova, biti u tijeku novih tendencija odgoja i obrazovanja djece kako bismo im mogli pružiti ljubav, ali onakvu ljubav kakvu djeca zaslužuju, dosljednu i stručnu ljubav. U tome svakako ogroman utjecaj ima stručno usvaršavanje o kojemu sam počela voditi računa i shvaćati njegovu bit od prvoga dana.

I sada, ona zvijezda ... ne, još je nisam dohvatila, vidim je tamo u daljini, ali znam da se do nje može doći samo aktivnim radom i pozitivnim stavom, pobjedama i porazima koji su neminovni u svakodnevnim aktivnostima i bez kojih napredak nije moguć. Sve dok putujem do te zvijezde, znam da učim i napredujem, a djeca su mi u tom pogledu glavni putokazi. I to mi govori - neću se izgubiti! Na svojem ću putu, svakim danom iznova, otkrivati što znači BITI ODGAJATELJ.

LITERATURA

- Good, E. Perry: RAKA pomoći klincima da si sami pomognu, NIP alinea, Zagreb, 1993.
- Jull, Jasper: Vaše kompetentno dijete, Educa 28, Zagreb, 1998.
- Shapiro, Lawrence E.: Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta, Mozaik knjiga, Zagreb, 1998.
- Slunjski, Edita: Integrirani predškolski kurikulum, Mali profesor, Zagreb, 2001.